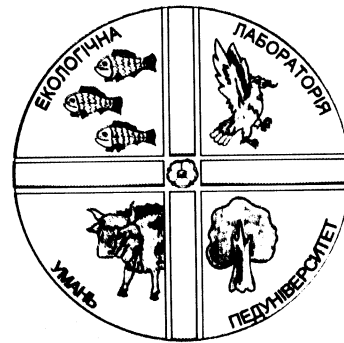

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЕКОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ МАЙБУТНЬОГО: ДОСВІД І НОВАЦІЇ

матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
30 - 31 березня 2017 року

приуроченої 25-річчю
діяльності науково-дослідної
лабораторії «Екологія і освіта»
Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини

13. Морохов Г.О. Використання мультимедіа-технологій у процесі професійної підготовки майбутніх менеджерів організації / Г.О. Морохов [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gumal/pages/vyp9/morohov.pdf
14. Наконечна Л.М. Використання мультимедійних засобів навчання в навчально-виховному процесі / Л.М. Наконечна // Наукові записки. Серія «Педагогічні науки». Випуск 82(2). – 2009. – С. 213–215.
15. Овчарук О. В. Інформатизація освіти та застосування ІКТ для покращення освіти зарубіжжя / О.В. Овчарук [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em2/content/07oovaeo.html>.
16. Піпчук О.П. Проблема визначення мультимедіа в освіті: технологічний аспект / О.П. Піпчук // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / [Кол. авт.]. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2007. – Вип.46. – С. 55–58.
17. Рябова О. В. Інформаційні системи екологічного моніторингу/ О.В.Рябова // Технологический аудит и резервы производства. – 2012. – №6/1(8). – С. 49–50.
18. Шахіна І. Ю. Використання мультимедіа-технологій у навчальному процесі / І. Ю. Шахіна [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Sitimn/2010_23/Vukorustanna_multimedia_tehnologii_v_navchalnomy.pdf
19. Шинковська М.І. Інформаційна система візуалізації екологічного стану регіону / М.І. Шинковська, А.І. Бакунова // Автоматизація технологічних і бізнес-процесів Volume 7, Issue 2 /2015. – С.75–81. www.journal-atbp.com
20. Яцишин А.В. Використання інформаційних технологій в задачах управління екологічною безпекою/ А.В. Яцишин, О.О. Попов, В.О. Артемчук //Праці одеського політехнічного університету. – 2013. – Вип.2(41). – С. 289–294.

Люленко С. О., к. п. н., доц.,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
e-mail: eccler@bk.ru

РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРИРОДООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Природоохоронні організації, незалежно від сфери їхньої діяльності, у тому числі й екологічні, покликані представляти інтереси груп громадськості і сприяти розвитку державної політики та удосконалення системи державного управління, забезпечувати громадський моніторинг такого управління, служити гарантом демократії, ініціювати процеси участі громадськості у прийнятті рішень.

Природоохоронні організації формуються активними членами суспільства і відіграють ключову роль у впровадженні принципів участі громадськості у прийнятті рішень. Робота екологічних природоохоронних організацій спрямована на розширення природоохоронної діяльності в суспільстві, на усвідомлення і активне вирішення громадськістю проблем довкілля.

Найбільша кількість природоохоронних організацій працюють за такими напрямками, як екологічна освіта та виховання, експертна діяльність, контроль за станом природних ресурсів, інформування та природоохоронна пропаганда, природоохоронні акції тощо. Діяльність тих природоохоронних організацій, які

переважно складаються з науковців і професійних екологів, спрямована на збереження біорізноманіття, створення природоохоронних територій, підготовку громадських еколого-експертних оцінок, здійснення громадського екологічного моніторингу. Численні природоохоронні організації займаються екологічною журналістикою самі або взаємодіють зі ЗМІ. Значна кількість природоохоронних організацій спрямовує свою діяльність на вирішення проблем збалансованого розвитку і раціонального природокористування, розвитку екологічного права, медичної екології, енергозбереження. Ряд природоохоронних організацій займається видавничою діяльністю. Недостатньо, поки що, природоохоронних організацій правового спрямування; екологізації виробництва, переробки вторинної сировини і відходів; екофілософії та впровадження морально-етичних засад збалансованого розвитку [2].

Основна мета діяльності Міжнародних громадських екологічних організацій – добитись прийняття рішень у розв'язанні глобальних екологічних проблем, в тому числі шляхом привернення до них уваги громадськості і влади. Міжнародний характер організацій дозволяє впливати на виробників та продавців і вимагати від них дотримання екологічних норм і стандартів у всьому світі.

Головним завданням громадських природоохоронних організацій є здійснення громадського контролю за додержанням природоохоронного законодавства, практична природоохоронна робота з розв'язання екологічних проблем, поширення екологічної інформації, здійснення освітньої та виховної роботи з метою формування екологічної свідомості населення, участь у формуванні й реалізації державної та регіональної політики [1, с. 167].

Серед самих основних міжнародних громадських екологічних організацій виділяють: ЮНСЕД (Конференція ООН з навколишнього середовища розвитку, (КОСР) – United Nations Conference on Environment and Development (UNCED); ПРООН (Програма ООН з розвитку) – United Nations Development Programme (UNDP); КУР (Комісія ООН зі сталого розвитку) – United Nations Commission on Sustainable Development (CSD); БООЗ (Всесвітня організація ООН з питань охорони здоров'я World) – Health Organization (WHO); МСОП (Міжнародна телекомунікаційна спілка охорони навколишнього середовища) – Світовий союз охорони природи – International Union for Nature Conservation (IUCN) – The World Conservation Union.

Внесок міжнародних природоохоронних організацій у охорону природи важко переоцінити, адже найчастіше під егідою саме цих організацій створюються різні фонди та інші об'єднання, покликані оберігати природу.

На допомогу вищезазначеним організаціям, як і іншим природоохоронним організаціям, що завжди мають змогу стежити за усіма змінами у навколишньому середовищі на допомогу приходять системи моніторингу і спостереження.

У світі дедалі більше уваги приділяється моніторингу змін у навколишньому середовищі. Можна сказати, що «інформація врятує світ». Адже лише усвідомлення, що саме дика природа, знання всіх згаданих чинників

і речовин, що є згубними для довкілля, всіх способів перенесення і поширення шкідливих речовин, і навіть знання багатьох інших питань з охорони природи, можуть допомогти врятувати світ.

З іншого боку, всі інформаційні системи, які займаються збиранням даних щодо забруднення і охорони природи стали найактуальнішими саме сьогодні, коли з допомогою Інтернету кожна людина чи організація може мати будь-яку інформацію. Значно спростилося і посилилася взаємодія між різними природоохоронними організаціями, з'явилася можливість координації дій щодо захисту довкілля. У різних наукових і навчальних установах з'явилася можливість обмінюватися досвідом та організувати спільну роботу з різних питань, що стосуються охорони навколишнього природного середовища [2].

Як бачимо, проблеми охорони навколишнього природного середовища турбують уряди різних країн і здійснюють активну діяльність, спрямовану на захист природи.

Проблемами стану довкілля стурбовані як уряди різних країн, так і пересічні громадяни. Ця стурбованість виявляється у створенні неурядових природоохоронних організацій: АКОПС (Консультативний комітет із морів) Advisory Committee on Protection of the Sea (ACOPS); ВВФ (Світовий фонд дикої природи) – World Wide Fund for Nature (WWF); Європейське бюро навколишнього середовища – European Environmental Bureau (EEB); Міжнародна організація «Зелений хрест» (МЗХ) – Green Cross International; Трест з охорони Землі – Earthtrust; Центр для нашого загального майбутнього Centre for Our Common Future; ГЕФ (Глобальний екологічний фонд) Глобальний фонд довкілля – Global Environment Facility (GEF); ЄБРР (Європейський банк реконструкції й розвитку) – European Bank for Reconstruction and Development (EBRD); МВФ (Міжнародний фонд) International Monetary Fund (IMF).

Отже, людство усвідомило навісну небезпеку життю і стало здійснювати активні заходи щодо запобігання подальшому забрудненню довкілля. Для цієї мети й були створені різні міжнародні організації. Їх створення зумовлене й тим, що забруднення навколишнього середовища набуло глобального характеру й зусиль окремо взятих держав стало замало для їх розв'язання. На сьогодні у світі є декілька груп організацій, котрі займаються охороною навколишнього середовища. По-перше, це організації системи ООН, по-друге це різні міждержавні і неурядові організації, по-третє це системи моніторингу і спостереження за станом довкілля, і навіть різні наукові і навчальні заклади займаються вивченням даної проблеми. З іншого боку, стає більш очевидною необхідність взаємодії між різними екологічними організаціями.

Література:

1. Запольський А. Основи екології : підручник для студентів техніко-технологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Анатолій Запольський, Анатолій Салюк ; ред. К. Ситник. – К. : Вища школа, 2003. – 357 с.
2. Совгіра С. В. Технологія та організація природоохоронних робіт / Совгіра С. В., Гончаренко Г. Є., Люленко С. О. – К. : Науковий світ, 2011. – 319 с.

Максютов А. О., к. п. н., доц.,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
e-mail: andrei-maksytov@mail.ru

РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СФЕРІ ТУРИЗМУ

Вплив інформаційних технологій на розвиток туризму величезний, оскільки прямо пов'язаний з підвищенням ефективності роботи як кожного туроператора окремо, так і усього туристичного бізнесу в цілому. Це прямо впливає на конкурентоздатність фірми на сьогоднішньому ринку. Використання комп'ютерних мереж, Інтернету та інтернет-технологій, програмні продукти наскрізної автоматизації всіх бізнес-процесів туристичного бізнесу сьогодні не просто питання лідерства і створення конкурентних переваг, але і виживання на ринку в найближчому майбутньому.

Сучасна індустрія туризму за останні роки зазнає вельми суттєвих змін у зв'язку з впровадженням нових комп'ютерних технологій. Успіх функціонування будь-якої фірми на ринку туристичного бізнесу практично неможливий без використання сучасних інформаційних технологій. Специфіка технології розробки і реалізації турпродукту потребує таких систем, які в найкоротші строки надавали б відомості щодо доступності транспортних засобів та можливостей розміщення туристів, забезпечували швидке резервування та бронювання місць, а також автоматизацію розв'язання додаткових завдань при наданні туристичних послуг (паралельне оформлення таких документів, як білети, рахунки, путівники, забезпечення розрахунковою та довідковою інформацією та ін.). Це може бути досягнуто за умов широкого використання в туризмі сучасних комп'ютерних технологій обробки та передачі інформації [3, с. 557].

Індустрія туризму настільки багатогранна, що потребує застосування найрізноманітніших інформаційних технологій, починаючи від розробки спеціалізованих програмних засобів, які забезпечують автоматизацію роботи окремої туристичної фірми чи готелю, до використання глобальних комп'ютерних мереж.

На сьогодні формування турпродукту передбачає використання глобальних розподільчих систем GDS (GLOBAL Distribution System), які забезпечують швидке і зручне бронювання білетів на транспорт, резервування місць у готелях, прокат автомобілів, обмін валюти, замовлення квитків на розважальні та спортивні програми і т. ін.

В індустрії туризму також широко розповсюджений відеотекст, що надає можливості комп'ютерних систем резервування, електронної пошти, телексу, електронних газет. У Великобританії близько 90% турагентств використовують систему візуальних даних Prestel, котру підтримує компанія British Telecom. Ця система містить в собі інформацію про туризм і подорожі, а також пропозиції туроператорів, залізничних ліній, поромів, готелів та

<i>Зеленов Є. А.</i> Ідеї концепції освіти для сталого розвитку як основа планетарного виховання.....	66
<i>Іванців В. В., Іванців О. Я.</i> Раритетні види флори Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пушта».....	69
<i>Ковалишина С. П., Український В.В., Малахов І.В.</i> Оцінка екологічного стану філофорного поля зернова.....	73
<i>Коваль І. В.</i> Актуальні проблеми правового регулювання екологічного страхування та шляхи їх вирішення.....	76
<i>Коломіць М. Б.</i> Підготовка майбутніх учителів до екологічного виховання у процесі виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з педагогіки.....	78
<i>Корнелюк Н. М., Колякін С. М.</i> Вміст важких металів у листках <i>Tilia cordata</i> Mill. та ґрунті урбоекосистем м. Черкас.....	80
<i>Кравцова І. В.</i> Шляхи поліпшення сучасної мережі садово-паркових ландшафтів Правобережного лісостепу України.....	84
<i>Краснощтан І. В.</i> Репродуктивний розвиток яблуні сорту Джонаголд Вілмута на АБС Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.....	86
<i>Крижанівський С. І., Крижанівський В. С.</i> Визначення важких металів у воді методом атомно-абсорбційної спектрометрії.....	88
<i>Курган М. С.</i> Інтеграція профорієнтаційного і екологічного навчання з навчанням під час вивчення географії.....	94
<i>Кучеренко Н. І., Кучеренко О. В.</i> Інноваційні технології навчання вивчення географії.....	98
<i>Лавриш О. І., Цимбалюк В. В.</i> Формування парадинамічних зв'язків у сфері взаємовідносин ландшафтах долини Південного Бугу.....	101
<i>Левченко І. В., Шелест І. М.</i> Структура та реалізація стандартів вищої освіти в Україні підготовки спеціалістів за спеціальністю 101 – Екологія.....	103
<i>Левченко І. В.</i> Інформаційно-комунікаційні технології у освітньому процесі підготовки спеціалістів.....	111
<i>Левченко І. В.</i> Роль екологічної освіти у природоохоронній діяльності.....	114
<i>Маслаченко І. О.</i> Розвиток сучасних інформаційних технологій в екологічному навчанні.....	117
<i>Мельник В. М., Мухоморова Т. М., Мокрицький К. М., Коць С. Я.</i> Делітивність аскорбатпероксидази у бубльочках сої різних та ефективність симбіотичних систем за дії посухи.....	119
<i>Миколайко В. П., Миколайко І. І.</i> Генезис та фізико-хімічні показники ясно-сірого лісового ґрунту Синицького лісництва.....	122
<i>Мітрясова О. П.</i> Перспективи освіти для сталого розвитку.....	125
<i>Мітрясова О. П., Рудийшин С. Д., Кофанова О. В.</i> Науково-педагогічна спадщина Н. М. Буринської.....	127
<i>Мороз Л. М.</i> Біологія та поширення ластівки берегової (<i>Riparia riparia</i> L) на прикладі с. Кунка Гайсинського району Вінницької області.....	129

<i>Петрук В. І.</i> Методологія формування державного стандарту різних рівнів освіти з нової спеціальності 183 – Технології захисту навколишнього середовища.....	131
<i>Подерес Р. В.</i> Порушення агрономічних властивостей ґрунту та шляхи їх подолання на природних та трансформованих територіях.....	134
<i>Прохорова Л. А., Зав'язлова Т. В., Нениш О. В.</i> Екологічна освіта в міжпредметних зв'язках географії і біології.....	136
<i>Пустовит Г. П.</i> Проблеми взаємодії людини і природи у філософсько-екологічних та соціально-педагогічних вимірах.....	138
<i>Пустовит Г. П., Костюк В. С.</i> Особливості генетичної структури іридепних комплексів риб роду <i>Carassius</i> річок Правобережного Поділля.....	148
<i>Резник К. М.</i> Використання інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні хімічних дисциплін.....	150
<i>Рудийшин С. Д., Коренева І. М.</i> Формування екоорієнтованого освітнього середовища педагогічного університету на засадах сталого розвитку.....	152
<i>Рудийшин С. Д., Самілик В. І.</i> Збереження біорізноманіття: важливість філософських знань для вчителів біології.....	155
<i>Сатанівська О. Д.</i> Формування позитивної моделі екологічної поведінки учня через систему використання методик на основі розвитку життєвих навичок.....	159
<i>Ситник О. І.</i> Вивчення антропогенних форм рельєфу студентами природничо-географічного факультету УДПУ під час навчальної практики з геоморфології.....	164
<i>Сльоба Ю. А.</i> Технологія формування екологічної компетентності майбутніх фахівців на засадах модульного навчання.....	167
<i>Скрипник С. В.</i> Моделювання процесу формування активної екологічної позиції учнів загальноосвітнього навчального закладу на засадах сталого розвитку.....	171
<i>Соболенко Л. Ю.</i> Фауністичні дослідження ящірки зеленої – <i>Lacerta viridis</i> (Laurenti, 1768) на території Західного Поділля.....	174
<i>Совжар С. В.</i> Рекреаційне використання природоохоронних територій та об'єктів.....	176
<i>Совжарська В. В.</i> Наукова діяльність та міжнародне співробітництво Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.....	180
<i>Сотушанко П. В.</i> Екологічна безпека регіону: методи та засоби їх забезпечення.....	184
<i>Сонько С. П.</i> Біосфероцентризм у сучасних концепціях взаємодії природи і суспільства.....	186
<i>Сорочан М. А.</i> Пріоритетні напрями діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища на Черкащині.....	190
<i>Сопов Д. С.</i> Структура міського землекористування та його сучасні проблеми (на прикладі міста Луганськ).....	196